

Sygn. akt IV CSK 98/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku M. B. i P. B.

przy uczestnictwie Ma. B. i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. Oddziału
w B. Inspektoratu w I.

o dział spadku i podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 października 2013 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawczyni M. B.

od postanowienia Sądu Okręgowego w B.

z dnia 13 lipca 2012 r.

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 października 2011 r. Sąd Rejonowy w I. ustalił, że w skład spadku po A. . B. i K. B. oraz w skład ich majątku wspólnego wchodzi prawo własności zabudowanej nieruchomości położonej w I. oraz dokonał działu spadku i podziału majątku wspólnego przyznając - na zgodny wniosek wnioskodawców M. B. i P. B. i uczestnika Ma. B. - przedmiotową nieruchomość o wartości 295.281 zł na wyłączną własność wnioskodawczyni bez obowiązku spłaty na rzecz wnioskodawcy P. B. i zasądzając od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika spłatę w kwocie 2000 zł (pkt, II i III). Sąd Rejonowy oddalił wniosek w pozostałej części dotyczącej uznania za bezskuteczne wobec wnioskodawców obciążenia 1/8 niewydzielonej części przedmiotowej nieruchomości przez ustanowienie na niej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) hipoteki przymusowej zwykłej w wysokości 15 444,71 zł i 33 923, 93 zł (pkt IV).

Postanowienie Sądu Rejonowego zaskarżyli wnioskodawcy w części objętej jego pkt IV orzekającej o częściowym oddaleniu wniosku. We wnioskach apelacji domagali się zmiany postanowienia w zaskarżonej części.

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z dnia 13 lipca 2012 r. oddalił apelację.

Postanowienie zaskarżyła wnioskodawczyni wnosząc w skardze kasacyjnej o jego zmianę w całości i zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w części dotyczącej punktu IV tego postanowienia przez uznanie za bezskuteczne wobec wnioskodawców obciążenia 1/8 niewydzielonej części przedmiotowej nieruchomości, polegającego na ustanowieniu na niej hipoteki przymusowej zwykłej na rzecz ZUS w wysokości 15.444,71 zł oraz hipoteki przymusowej zwykłej na rzecz ZUS w wysokości 33.923,93 zł i zasądzenie kosztów postępowania albo uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego podlega kontroli Sądu Najwyższego w ramach badania jej dopuszczalności. Zgodnie z art. 519¹ § 2 *in fine* i art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. w sprawach dotyczących podziału majątku po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, zniesienia współwłasności i działu

spadku, skarga kasacyjna nie przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Jak przyjmuje się w judykaturze Sądu Najwyższego oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego w sprawach działowych pozostaje w ścisłej zależności od wyników postępowania w tych sprawach i nie przesądza jej wartość przedmiotu podziału. Określa ją natomiast wartość przedmiotu kwestionowanego w skardze kasacyjnej rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji. W sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami oraz w sprawach o zniesienie współwłasności i dział spadku wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość poszczególnych rzeczy i praw, których objęcie lub nieobjęcie rozstrzygnięciem sądu albo sposób podziału kwestionuje skarżący, a także wartość roszczeń dochodzonych w sprawie, będących przedmiotem zaskarżenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2002 r., II CZ 25/02, z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, nie publikowane). Z reguły więc, nawet jeżeli skarżący kwestionuje orzeczenie w całości, wartość ta nie przekracza jego udziału w dzielonym majątku. Wyjątkowo jedynie, gdy uczestnik kwestionuje zasadę podziału i rzutuje to na wartość przedmiotu zaskarżenia, to może być ona wyższa.

W przytoczonym stanie sprawy, wartość przedmiotu zaskarżenia odpowiada wysokości obciążenia hipotecznego, którego skuteczność kwestionowała wnioskodawczyni, w łącznej kwocie nieprzekraczającej stu pięćdziesięciu tysięcy zł.

Z tych względów wniesiona skarga kasacyjna jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 398⁶ § 2 i art. 519¹ § 519¹ § 2 *in fine* i art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.).